

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ АКУШЕРІВ - ГІНЕКОЛОГІВ УКРАЇНИ»
PUBLIC ORGANIZATION «ASSOCIATION OF
OBSTETRICIANS AND GYNAECOLOGISTS OF
UKRAINE»**

03037 м. Київ проспект В.Лобановського, 2 ЄДРПОУ 21656621 р/р 26001700231363
АТ "Правекс-Банк" МФО 380838

№ 693 від « 6 » листопада 2019 р.

**Міністру охорони здоров'я
України
пані Зоряні Скалецькій**

РЕЗОЛЮЦІЯ

**Пленуму Асоціації акушерів-гінекологів України та науково-практичної
конференції з міжнародною участю «Акушерство та гінекологія:
актуальні та дискусійні питання» (3-4 жовтня 2019 р., м.Київ)**

Цього року у щорічному заході взяли участь біля 900 учасників, було проведено 2 пленарних, 17 тематичних секційних засідань, міжнародна секція, секція молодих вчених, секція мережевої спільноти акушерів-гінекологів з FB, а також майстер-класи, тренінги-семінари, відео-включення з операційних. Провідні вітчизняні й зарубіжні акушери-гінекологи, представники міжнародних організацій представили 250 доповідей. Міжнародна делегація складалась з провідних вчених в галузі акушерства та гінекології Європи та світу (Франція, Нідерланди, Велика Британія, США, Чехія, Польща, Португалія), керівників та представників Європейських та Міжнародних спільнот. Під час роботи Пленуму працювали виставки лікарських препаратів, медичних виробів і приладів відомих компаній України та світу. Всі присутні відмітили високий науковий та організаційний рівень заходу.

Учасники Пленуму ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України» за результатами обговорень і дискусій з метою підвищення якості акушерсько-гінекологічної допомоги в умовах реформування медицини ухвалили:

1. Щодо материнської смертності

Необхідно терміново відновити професійну експертизу випадків материнської смертності та ретельний аналіз цих випадків зі щорічним узагальненням в аналітичній довідці, яку оприлюднювати через органи охорони здоров'я усіх областей України.

2. Щодо національних клінічних протоколів

Наказ №1422 МОЗ України від 29.12.2016 року передбачав можливість швидкого і ефективного впровадження найсучасніших міжнародних протоколів у вітчизняну практику. Однак, в силу низки причин, даний механізм виявився невідповідним умовам та обставинам нашої держави. Жоден новий протокол не був запроваджений згідно з новими стандартами на державному рівні. Є позитивний досвід прийнятих акушерсько-гінекологічних протоколів на рівні м.Києві та м.Львова. Протоколи надані МОЗ України компанією фінського медично-наукового товариства Duodecim Medical Publications Ltd, надто далекі від потреб пересічного українського лікаря. Окрім того, даний наказ дезорієнтував лікарів щодо чинності тих чи інших протоколів, створених раніше. Отже ситуація з національними клінічними протоколами потребує рішучих і швидких кроків, оскільки загрожує неадекватними медичними практиками та збільшенням кількості судових позовів.

У світовій практиці існують дві найбільш повноцінні моделі вирішення проблеми клінічних настанов: а) окремі державні заклади або підрозділи департаментів охорони здоров'я, метою роботи яких є поповнення та перегляд протокольної бази (приміром, NICE, Велика Британія), що мають свої бюджети та працівників, які реалізують обов'язки у взаємодії з професійними неурядовими організаціями (національними чи регіональними асоціаціями); б) професійні неурядові організації самостійно розробляють (адаптують, синтезують) клінічні настанови (приміром, DGGG, Німеччина) і забезпечують їхнє впровадження в клінічну практику (розміщують на офіційному сайті для використання в незмінному вигляді або як основу для створення локальних документів).

Сценарій створення Національного органу, який би міг забезпечити всі сфери медицини сучасними клінічними настановами є перспективним і оптимальним, однак, беручи до уваги стан української економіки, безперервну боротьбу політичних сил за вплив в охороні здоров'я та інші внутрішні аспекти є нереальним для реалізації протягом найближчих років. Департамент стандартизації медичної допомоги (ДСМД), що входить в структуру Державного експертного центру (ДЕЦ) МОЗ України, міг би взяти на себе такі функції, оскільки має всі необхідні юридичні повноваження, однак наявний штат, бюджет та власне механізм створення й легалізації протоколів не дозволяє реалізувати функції департаменту в адекватному потребам об'ємі та з необхідною швидкістю.

Сценарій створення протоколів Національними професійними групами (Професійні асоціації, профільні кафедри ВНЗ та наукових інститутів, експертними центрами тощо) у співпраці з МОЗ України, Міністерством

юстиції України, українськими підрозділами ООН (ВООЗ, UNFPA, UNESCO), є раціональним та міг би бути ефективним вирішенням проблеми, що охопила вітчизняну медицину, у випадку наявності прозорого, необтяженого та структурованого механізму створення і надання чинності медичним настановим документам.

Пропонуємо МОЗ України розробити новий наказ (або, за юридичної можливості, внести правки/узгодження в попередній) щодо створення та легалізації медичних протоколів надання допомоги, який зберіг би всі позитивні ресурсні аспекти наказу МОЗ України №1422 від 29.12.2016, наказу МОЗ України №751 від 28.09.2012., наказу МОЗ України № 102/18 від 19.02.2009.

Рекомендуємо обов'язкове врахування в новому документі таких аспектів, як

а) можливість використання іноземних протоколів, які повністю відповідають українським реаліям після рекомендації фаховою національною асоціацією (Асоціацією акушерів-гінекологів);

б) можливість адаптації та синтезу іноземних медичних протоколів, які вимагають суттєвого пристосування до вітчизняних реалій;

в) можливість ініціювання/створення робочих груп зі складання настанов професійними асоціаціями України, профільними освітніми закладами та спеціалізованими центрами будь-якої форми власності та подання їх для розгляду до ДСМД ДЕЦ МОЗ України;

г) виклад методології перекладу, адаптації (синтезу) міжнародних керівництв;

д) механізм відкритого професійного обговорення нових або ревізованих протоколів;

е) регламент спрощеної системи легалізації протоколів на рівні ДСМД ДЕЦ МОЗ України без необхідності ревізії документів Міністерством юстиції України.

3. Щодо безперервної професійної освіти лікарів

Спрощення проведення атестації лікарів без попередньої підготовки на передатестаційних циклах зі складанням комп'ютерного та теоретичного іспиту, неминуче призведе до зниження професійної підготовки та контролю над нею, а самопідготовка шляхом відвідування міжнародних конгресів і стажувань при сучасному матеріальному забезпеченні лікарів нереальна. Тому, новий наказ щодо проведення атестації № 446 рекомендується серйозно переглянути і привести його у відповідність з реальними вимогами та можливостями практикуючих лікарів з активним залученням професійних асоціацій.

Назріла необхідність переглянути навчальні програми, тривалість навчання в інтернатурі, принципи підготовки лікарів акушерів-гінекологів з

більшим акцентом на клінічну практику, перелік компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок, якими необхідно оволодіти і продемонструвати по закінченню навчання і отримання сертифіката акушера-гінеколога відповідно до розробленої EBCOG і представленої в Європарламенті програми підготовки за фахом загальна акушерство і гінекологія (РАСТ).

Викликає занепокоєння величезна кількість «освітніх» медичних заходів сумнівного рівня (конференції, не включені до реєстру МОЗ, майстер-класи та навіть цикли тематичного удосконалення) з суттєвою комерційною складовою (вартість участі доходить до 5000 грн. і вище), які проводяться останнім часом різноманітними організаціями (зокрема фармкомпаніями, приватними клініками, маркетинговими організаціями далекими від медицини, тощо), які ніким не акредитовані на подібну діяльність. При цьому організатори цих заходів самовільно призначають кількість балів до освітнього портфолію для своїх слухачів. Необхідно розробити систему акредитації освітніх заходів для безперервної освіти лікарів та створити Акредитаційну раду для запобігання корупції.

Співпраця Асоціації акушерів-гінекологів України з європейською та світовою спільнотою дозволяє впровадити світові принципи і досягнення у вітчизняну медицину, за 10 років такої роботи накопичено багато досвіду та матеріалів, проведена якісна підготовка, що дозволить ефективно перейти на європейські вимоги і показники. Для відпрацювання можливості передачі проведення Атестації лікарів Професійним асоціаціям пропонуємо надати Асоціації акушерів-гінекологів України права на проведення професійної атестації лікарів акушерів-гінекологів як пілотного проекту держави з урахуванням національних та міжнародних вимог.

На період трансформації системи безперервної освіти лікарів ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України» рекомендує зберегти існуючу систему післядипломної освіти лікарів.

З Глибокою Повагою,

Президент Громадської організації
«Асоціація акушерів-гінекологів України»,
академік НАМН України,
професор

Запорожан В.М.